

Dr. Fésüs László

1937. május 20-án születtem Debrecenben. Szüleim iparos emberek voltak. Iskolái tanulmányaimat a debreceni Pacsirta utcai elemi iskolában, majd a Református Gimnáziumban végeztem (1955). Főiskolai diplomát szereztem Pécsen (1960) testnevelés-biológia szakon, majd a Testnevelési Egyetemen testnevelő tanári diplomát kaptam (1963). Elvégeztem a Testnevelési Egyetem torna szakadózói szakát (1967). A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem pedagógia szakát elvégezve (1975), pedagógiatörténeti kutatásokat folytatva egyetemi doktori címet szereztem (1982).

Nős vagyok, feleségem (Hurai Katalin) testnevelő tanár. Két fiúgyermekük van. László és Tamás. Mindketten nősök, unokákkal örvendeztetek meg bennünket (4).

Testnevelő tanári munkámat az ebesi kisközségi *iskolában kezdtem*, majd a debreceni *Csapókeri Általános Iskolába* kerültem. A *Kossuth Lajos Gyakorló Általános Iskolában* eltöltött 10 év után a *Debreceni Orvostudományi Egyetem testnevelési tanszéki csoport vezetőtanárának* (1975) neveztek ki. Ott megismerkedve a gyógyászzal, dr. Horváth Sándor egyetemi kardiológus adjunktussal beindítottuk a *szív- és érbetegek mozgásterápiás rehabilitációját* (1983), az országban egyedülállóan, ambuláns formában. Az eltelt idő alatt nagy tapasztalatokat szerezve, azokat közétéve, az egész országban elterjesztettük az új módszert, melyben a testnevelés és sport mozgásanyagát a gyógyítás szolgálatába állítva végeztük a rehabilitációt. *Több csoportot vezetve évente két-háromszáz beteggel dolgoztam*, a Debreceni Szív Egyesületben. Módszeremben a testedzés, a sport kapott nagy szerepet a szív- és érbetegek életminőségének javításában. Betegeim – fiatalok, idősek – örömmel vállalták a speciális terheléssel járó kardiovaszkuláris állóképességet fejlesztő tréningeket. A módszert tudományos közlemények, előadások formájában közreadtuk, könyv formájában a betegek széles körében ismeretterjesztésként tudatosítottuk.

Sportolói múltam a tornasportággal kapcsolatos. 1955-ben országos középiskolai bajnokságot nyertem, később I. osztályú minősítést szereztem. Megyei, területi, vidékbajnokságok aranyérmeit, országos bajnokság bronzérmeit szereztem meg, aktív sportéveim alatt. Nemzetközi versenyeken Csehszlovákiában, Franciaországban, Jugoszláviában vettem részt.

Tornaedzői tevékenységem (1960-1987) a Debreceni Egyetemi Atlétikai Club női szakosztályához kötött. Szorgalmas munkával a III. osztályú klubcsapatot edzőtársaimmal az első osztályba irányítottuk. Tanítványaim sokszor nyertek országos diákbajnokságot, érmes helyezéseket hoztak el serdülő és ifjúsági I. osztályokban az országos bajnokságokon. A felnőtt I. osztályú csapattal 1966-1987 között a legmagasabb osztályban, az 5-11. helyeken végeztünk. Nemzetközi versenyeken Jugoszláviában, Németországban, Romániában jártam tanítványaimmal. Tornászaim mind csapat, mind egyéni versenyzőként többször voltak a megye legeredményesebbjei.

Sportvezetői ténykedésem (1960-tól) nagyrészt a torna sportággal kapcsolatos. A Hajdú-Bihar Megyei Tornaszövetség önkéntes társadalmi munkásaként az elnökségben tevékenykedtem. 1963-tól a szövetség főtitkára, majd 1983-tól elnöke voltam 28 évig.

További **társadalmi tevékenységem** sokrétű. Többek között a Debreceni Akadémiai Bizottság sportbiológiai és mozgásszervi munkacsoportjának titkára, a Hajdú-Bihar Megyei Sportszövetségek Szövetségének elnökhelyettese, majd elnöke (1992-2001), a Hajdú-Bihar megye és Debrecen Torna Sportjáért Alapítvány és a Szív-, és Érbetegek Rehabilitációjáért Alapítvány kuratóriumainak elnöke, a Hajdú-Bihar Megyei Sporttörténész Egylet elnökségi tagjaként működtem.

Munkám során az orvostudományi egyetemen több **sporttudományos témában** bekapcsolódtam a kutatómunkába. Közleményekben, előadásokon számoltam be kutatási

eredményeiről. Munkám során **36 tudományos és ismeretterjesztő közleményem, könyvem** jelent meg részben önállóan, részben társszerzőként, hivatalos közleményekben.

1. Szilágyi J. -Hennel E. -Guta J. -**Fésüs L.**: Automatizált számítógépes vitalográf /Eutest-2/ használhatósága a légzésfunkciós diagnosztikában. Pulmonológia Hungarica, 1981. 34. 280-287.

2. **Fésüs L.** : A magyar egyetemi és főiskolai hallgatók fizikai képességeinek alakulása az 1979/80. és az 1980/81. tanévekben. Fésüs L. -Nemessuri M. /szerk./ : Egészség és testedzés. Kiadta: Debreceni Akadémiai Bizottság Debrecen, 1981. 105-123.

3. **Fésüs L.**: A felsőfokú oktatási intézmények hallgatóinál végzett teljesítmény felmérés eredménye az 1972-82-ig terjedő időben. Felsőoktatási Nevelési Konferencia. Bp. 1982.

4. **Fésüs L.** -Fésüsne Hurai K. -Földesi B. -Jancsó J. -Kecskeméti Jné. -Molnár J.: A Debreceni Egyetemi Atlétikai Club, a DEAC története. A Debreceni Universitas Sportegyesület kiadványa, Debrecen 1982.

5. Szilágyi J. -Kovács E. -**Fésüs L.** -Szilágyi N. : Totálkapacitás meghatározása "egy-légvételes" technikával. Pneumonológia Hungarica, 1983. 36. 273-279.

6. **Fésüs L.** -Szilágyi J. -Bokor L. -Csóti J. : Légzésfunkciós paraméterek alakulása atlétáknál. Testnevelés és Sporttudomány, 1984. 1-2. 24-26.

7. **Fésüs L.** -Tatár M. -Szilágyi J. -ifj. Szilágyi J.: Légzésfunkciós paraméterek labdarúgóknál. Testnevelés és Sporttudomány, 1984. 4. 14-16.

8. **Fésüs L.** -Benyás B. -Szilágyi J. -Szilágyi N.: Légzésfunkciós paraméterek kézilabdázóknál. Testnevelési és Sporttudomány, 1985. 4. 39-41.

9. **Fésüs L.** -Szilágyi J. -ifj. Szilágyi J. -Tatár M.: Légzésfunkciós paraméterek alakulása tornászoknál. Testnevelés és Sporttudomány, 1985. 3. 14-16.

10. **Fésüs L.**: A felsőoktatási intézmények hallgatóinak fizikai állapota. Györi P. /Szerk./ Veszprémi Akadémiai Bizottság, 1985. 73-84.

11. **Fésüs L.** -Horváth S.: Infarktus utáni rehabilitáció. Debreceni Akadémiai Bizottság pályadíja, 1986.

12. **Fésüs L.** -Szilágyi J.: Légzésfunkciós paraméterek alakulása élsportolóknál. Testnevelés és Sporttudomány, 1987. 71-84.

13. **Fésüs L.**: A tiszántúli tanuló ifjúság mozgáskultúrájáról. Györi P. /szerk/ Mozgáskultúra és teljesítmény, Veszprémi Akadémiai Bizottság, 1987. 71-84.

14. **Fésüs L.**: A tiszántúli tanulóifjúság testnevelésének vizsgálata az ehhez szükséges feltételrendszer tükrében. Egészségnevelés, 1987. 1. 8-11.

15. Gömöri A. -Horváth S. -Thöring J. -**Fésüs L.** -Asbóth R. -Naszlady A.: Keringési paraméterek noninvazív meghatározása és követése az impedancia kardiográf módszerével. Orvosi Hetilap, 1988. 129. 2083-2089.

16. **Fésüs L.**: Testépítés, izomfejlesztés. Medicina, 1988.

17. **Fésüs L.** -Horváth S.: Infarktus után. Medicina, 1988.

18. **Fésüs L.**: Sportterápia az egészség-visszaszerzés szolgálatában. Makkár M. /szerk/ I. Országos Sporttudományos Kongresszus. I. kötet. OTSH Sporttudományos Tanács, 1989. 252-257.

19. **Fésüs L.**: Hajdú-Bihar megye és Debrecen szülöttei, sportolói az olimpiákon. Magyar Olimpiai Akadémia évkönyve, Budapest, Krasovecz F. /szerk./ 255-262.

20. **Fésüs L.**: A mindennapos testedzés hatása a tanulóifjúság edzettségének fejlesztésében. Debreceni Akadémiai Bizottság 2. helyezett pályamunkája, 1993.

21. **Fésüs L.**: A mindennapos testedzés hatása a tanulóifjúság edzettségének fejlesztésében. II. Testnevelés és Sportkongresszus. OTSH Sporttudományos Tanácsa, 1993.

22. **Fésüs L.**: Hajdú-Bihar megye és Debrecen város sportkronológiája. Hajdú-Bihar Megyei Sporthivatal Debrecen 1995.

23. Horváth S. -Kemény Cs. -Czuriga I. -Fekete T. -Bedő Z. -**Fésüs L.**: Ambuláns rehabilitációs program szívműtét után. Magyar Kardiovaszkuláris Rehabilitációs Társaság. 1995. Keszthely.
24. Fekete T. -Czuriga I.-Bedő Z. -**Fésüs L.** -Horváth S.: Fizikai tréning szívbetegek ambuláns rehabilitációjában. Magyar Kardiovaszkuláris Rehabilitációs Társaság. 1995. Keszthely.
25. Kemény Cs. -Horváth S.-Czuriga I. -Bedő Z. -Fekete T. -**Fésüs L.**: Szív- és érbetegek életminőségének alakulása rehabilitáció után. Magyar Kardiovaszkuláris Rehabilitációs Társaság. 1995. Keszthely.
26. Kemény Cs. -Horváth S. -**Fésüs L.**: Szívbetegek ambuláns rehabilitációja. Pályamű 1. helyez. Magyar Kardiovaszkuláris Rehabilitációs Társaság. 1996.
27. **Fésüs L.**: Debrecen versenysportjának története. Debrecen, kiadó: DTE 1997.
28. **Fésüs L.**: Az olimpiai eszme hatása Debrecen és vonzaskörzetének sportjára. Veszprémi Akadémiai Bizottság, 1998. Veszprém
29. **Fésüs L.**: Hajdú-Bihar megye és Debrecen 2001. évi sport évkönyve. Kiadó: Hajdú-Bihar Megyei Sportszövetségek Szövetsége. 2002.
30. **Fésüs L.**: Debrecen és vonzaskörzetének sportolói az olimpiákon. Kiállítás a Főnix Csarnokban a Hajdú-Bihar Megyei Sporttörténész Egylet közreműködésével. 2002.
31. **Fésüs L.**: Az ökölvívó sportág kialakulása, fejlődése, eredményei Debrecenben és vonzaskörzetében. Kiállítás a Főnix Csarnokban a Hajdú-Bihar Megyei Sporttörténész Egylet közreműködésével. 2003.
32. **Fésüs L.**: Hajdú-Bihar megye és Debrecen 2002. évi sport évkönyve. Kiadó: Hajdú-Bihar Megyei Sportszövetségek Szövetsége. 2003.
33. **Fésüs L.**: Az aerobik sportág kialakulása, fejlődése, eredményei Debrecenben. Kiállítás a Főnix Csarnokban a Hajdú-Bihar Megyei Sporttörténész Egylet közreműködésével. 2003.
34. **Fésüs L.**: A kézilabda sportág kialakulása, fejlődése, eredményei Debrecenben és vonzaskörzetében. Kiállítás a Főnix Csarnokban a Hajdú-Bihar Megyei Sporttörténész Egylet közreműködésével. 2004.
35. **Fésüs L.**: Hajdú-Bihar megye és Debrecen 2003. évi sport évkönyve. Kiadó: Hajdú-Bihar Megyei Sportszövetségek Szövetsége. 2004.
36. **Fésüs L.**: A tornasportág kialakulása, fejlődése, eredményei Debrecenben és vonzaskörzetében. Kiállítás a Főnix Csarnokban a Hajdú-Bihar Megyei Sporttörténész Egylet közreműködésével. 2005.

Tagja vagyok a Magyar Spottudományi Társaságnak. A Debreceni Akadémiai Bizottság sportbiológiai és mozgásszervi munkacsoportjának titkára voltam 40 évig.

Munkám elismeréseként 1967-ben a **Testnevelés és Sport Érdemes Dolgozója**, 1970-ben a **Testnevelés és Sport Kiváló Dolgozója** kitüntetések kaptam. 1971-ben a **Művelődésügyi Minisztérium Dicséretében** részesültem, 1980-ban a **Debreceni Orvostudományi Egyetem Kiváló Dolgozója**, 1980-ban a **Testnevelés és Sportérdemérem bronz fokozatát** érdemeltem ki. A **Gyermek-, Ifjúsági és Sportminiszter Miniszteri Dicséretét** 2003-ban kaptam meg. 2007-ben **Debrecen Város Hajós Alfréd-díját** kaptam meg a sportban végzett munkámért. 2011-ben **Hajdú-Bihar Megye Kovács Pál-díját** kaptam meg.

Debrecen, 2018. augusztus 06.

Hozzájárulok, hogy az általam küldött önéletrajzom felkerüljön az MSTT honlapjára.

Dr. Fésüs László